

Zarządzenie Nr 45/17
Burmistrza Ustrzyk Dolnych
z dnia 1 marca 2017 roku

w sprawie wprowadzenia regulaminu zarządzania ryzykiem
w Gminie Ustrzyki Dolne

Na podstawie art. 68-71 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.) oraz art. 33 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.)
zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadza się regulamin zarządzania ryzykiem w Gminie Ustrzyki Dolne, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§2

Zobowiązuje się kierowników komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy Urzędu Miejskiego oraz kierowników jednostek organizacyjnych Gminy do zapoznania się z regulaminem zarządzania ryzykiem oraz treścią niniejszego Zarządzenia i zapewnienia jego realizacji.

§3

Wykonanie Zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy Ustrzyki Dolne.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ

mgr Bartosz Romowicz

REGULAMIN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GMINIE USTRZYKI DOLNE

§1

System zarządzania ryzykiem

1. System kontroli zarządczej w komórkach organizacyjnych bazuje m.in. na systemie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem ma przyczynić się do poprawy we wszystkich obszarach zarządzania oraz ograniczyć ewentualne negatywne skutki zdarzeń do akceptowalnego poziomu w szczególności w zakresie efektywnego zarządzania zasobami, zapewnienia ochrony majątku, efektywności finansowej oraz ochrony wizerunku Urzędu Miejskiego.
2. Celem wytycznych jest:
 - a) zapewnienie spójnego i jednolitego modelu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim zgodnego z powszechnie przyjętymi w jednostkach sektora finansów publicznych – standardami kontroli zarządczej z uwzględnieniem specyficznych zadań komórek organizacyjnych, które je wdrażają i warunków, w których te komórki działają,
 - b) podniesienie jakości kontroli zarządczej oraz zapewnienie prawidłowego jej przebiegu,
 - c) sprowadzanie stopnia potencjalnego ryzyka do akceptowalnego poziomu poprzez oddziaływanie na prawdopodobieństwo i potencjalne skutki wystąpienia ryzyka,
 - d) zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań poprzez ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków zdarzeń do akceptowalnego poziomu,
 - e) ochronę majątku trwałego i nietrwałego oraz ochronę wizerunku.

§2

Określenie celów i zadań

1. Jasne określenie misji sprzyja ustaleniu hierarchii celów i zadań oraz efektywnemu zarządzaniu ryzykiem. Misja Urzędu została określona w Polityce Kontroli Zarządczej.
2. Niezbędnym jest określenie jasnych i spójnych celów i zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Dopiero po określeniu celów i zadań możliwa jest

- d) ryzyka związanego z zarządzaniem (jakość systemu kontroli, odpowiedzialność i postawa zespołu zarządzającego, nieadekwatna struktura organizacyjna, przetwarzanie informacji).
6. Dokładne zidentyfikowanie zarówno przyczyn, jak i skutków ryzyka będzie również wpływało na decyzje dotyczące sposobu postępowania z ryzykiem. Poszczególne ryzyka mogą wpływać na wiele celów jednostki, np. ryzyko znacznego ograniczenia budżetu jednostki wpłynie na wiele celów, które jednostka ustaliła przy innym poziomie finansowania. Ryzyka mogą się kumulować, np. w przypadku ryzyka występującego w wielu komórkach organizacyjnych, w każdej z nich jego wpływ na funkcjonowanie komórki może być niewielki, ale w skali jednostki jego skumulowane efekty mogą w znaczący sposób wpłynąć na realizację celów i zadań jednostki.
7. Ryzykiem nie można określić sytuacji, czynników czy wydarzeń, które są zaprzeczeniem celów. Różnica pomiędzy ryzykiem a nieosiągnięciem celu wystąpi np. jeżeli celem jest zrealizowanie dochodów na założonym poziomie to ryzykiem nie jest niezrealizowanie dochodów na założonym poziomie. Sytuacja taka świadczy o niezrealizowaniu celu. Ryzykiem będą natomiast zdarzenia, które mogą wpłynąć na niezrealizowanie celu, np. kryzys w gospodarce, zwiększony przemyt towarów objętych akcyzą (spadek wpływów z akcyzy), zwiększanie się szarej strefy (spadek wpływów podatkowych) czy oszustwa w zakresie VAT i będą one specyficzne dla danej jednostki.

§4

Analiza ryzyka

1. Analizie poddaje się każde ryzyko występujące w danym obszarze/procesie, w celu określenia możliwych skutków i prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka.
2. Przeprowadzając analizę danego ryzyka pamiętać należy, iż proces ten ma charakter subiektywnej oceny dokonywanej przez poszczególnych kierowników wydziałów, pracowników na samodzielnych stanowiskach oraz kierowników jednostek organizacyjnych.
3. Oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka następuje w oparciu o jakościowo-ilościową ocenę, wg poniższej tabeli:

mało znaczący	bez skutków o wymiarze prawnym, ma wpływ na wykonywane zadanie, nie ma wpływu na bezpieczeństwo pracowników, niewielki skutek finansowy	2
umiarkowany	rodzi umiarkowane konsekwencje prawne, ma wpływ na realizację zadania i jakość rezultatów, zagrożenie terminu realizacji, średni skutek finansowy	3
poważny	poważne skutki prawne, poważne zagrożenie terminu realizacji, poważne straty finansowe; ujemny wpływ na bezpieczeństwo pracowników	4
katastrofalny	przerwanie, załamanie się realizacji zadania, wysokie straty finansowe, utrata dobrego wizerunku w środowisku i w oczach opinii publicznej, poważne konsekwencje dla zdrowia i życia	5

- Na podstawie oszacowania prawdopodobieństwa oraz wpływu/skutków ryzyka określa się istotność ryzyka oraz dokonuje się oceny istotności danego ryzyka według przyjętych kryteriów oceny.
- Istotność ryzyka jest iloczynem prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i potencjalnych skutków wystąpienia ryzyka:

$$\text{Istotność ryzyka} = \text{prawdopodobieństwo} \times \text{skutek}$$

Istotność ryzyka obliczona w powyższy sposób umożliwia opracowanie rankingu ryzyk uporządkowanych w kolejności od najpoważniejszych do najmniej poważnych.

- Po ustaleniu istotności każdego ryzyka, należy określić, w jakim stopniu (na ile) dane ryzyko zagraża realizacji konkretnego zadania. Stosowana jest do tego celu czterostopniowa skala ryzyka: bardzo wysokie, wysokie, średnie, niskie. Aby przypisać właściwą wartość każdemu z ryzyk, należy nanieść odpowiednio wartość istotności ryzyka i odczytać wyniki.

o średniej lub niskiej istotności oraz ryzyka, wobec których należy zastosować odpowiednie działania w celu ich minimalizacji, czyli o wysokiej i bardzo wysokiej istotności.

2. Możliwe rodzaje reakcji na ryzyko to:

- a) tolerowanie – brak działań wpływających na ryzyko, czyli nie są podejmowane żadne działania np. z powodu kosztów przewyższających spodziewane korzyści;
- b) przeniesienie - przeniesienie części lub całego ryzyka innej stronie, podmiotowi czy jednostce np. zakup polisy ubezpieczeniowej, zlecenie czynności na zewnątrz;
- c) wycofanie się - odejście od działań, które wiążą się z ryzykiem, np. wycofanie się z projektu;
- d) działanie – podejmowanie działań ograniczających ryzyko do akceptowanego poziomu, stosowanie wszelkich mechanizmów kontroli stosowanych w jednostce w codziennym jej funkcjonowaniu, np. podział obowiązków.

§6

Monitorowanie i ocena systemu zarządzania ryzykiem (mechanizmy kontrolne)

1. Należy sprawdzić, czy system zarządzania ryzykiem spełnia założone cele.
2. Zapewnieniu, że zarządzanie ryzykiem efektywnie wspiera działania jednostki służy:
 - a) kontrola wdrażania reakcji na ryzyko,
 - b) ocena czy regulamin i procedury ustanowione w jego ramach są nadal aktualne,
 - c) ocena odpowiedniości i efektywności zasad zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem zmian zachodzących w jednostce i jej otoczeniu.
3. Do oceny systemu zarządzania ryzykiem uwzględnia się również wyniki kontroli zewnętrznych, wewnętrznych oraz wyniki samooceny.
4. Do ogólnych mechanizmów kontrolnych należą m.in.:
 - a) dokumentowanie systemu kontroli zarządczej,
 - b) dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych,
 - c) podział obowiązków,
 - d) weryfikacja w tym kontrola wstępna, bieżąca i następcza,
 - e) nadzór,
 - f) ochrona zasobów, zastosowanie mechanizmów kontroli systemów informatycznych,
 - g) plany awaryjne, plan ciągłości działania, plan ochrony fizycznej,

